

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з наукової роботи Державної установи
«Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Національної академії медичних наук України»,
Ганна БАБЕНЯ
2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації ПИНДУСА Володимира Богдановича «Клініко-експериментальне обґрунтування концепції диференційного підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеню тяжкості» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.22 стоматологія

Актуальність теми дисертації

Згідно з даними ВООЗ, захворювання пародонту виявляються у 80-100 % населення та залишаються однією з найбільш поширених проблем сучасної стоматології. Незважаючи на значну кількість запропонованих методів профілактики й лікування, проблема зберігає актуальність, що значною мірою пов'язано з недостатнім вивченням окремих ланок патогенезу.

Для поглиблення уявлень про механізми розвитку патології тканин пародонта в останні роки активно проводяться експериментальні дослідження. Важливим етапом стало створення адекватних моделей захворювань пародонту, які дозволили уточнити окремі патогенетичні механізми. У ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України» протягом багатьох років розроблялися та удосконалювалися експериментальні моделі пародонтиту.

Суттєвий внесок у розкриття патогенезу захворювань пародонту забезпечують біохімічні, біофізичні, молекулярно-генетичні та епігенетичні дослідження. Особливу увагу сучасні дослідники приділяють ролі оксидативного стресу, дисбіозу, генетичних та епігенетичних факторів у розвитку пародонтиту. Генетичні дослідження дозволяють виявляти маркери схильності до захворювання, тоді як епігенетичні механізми пояснюють вплив зовнішніх факторів на реалізацію цієї схильності через процеси метилювання ДНК, модифікації гістонів та інші регуляторні механізми.

Таким чином, інтеграція молекулярно-генетичних, епігенетичних, біохімічних та біофізичних підходів є перспективним напрямом сучасної пародонтології, що дозволяє поглибити уявлення про механізми розвитку захворювань пародонту та обґрунтувати нові патогенетично спрямовані методи їх профілактики й лікування.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація виконана відповідно до планів НДР ДУ «ІСЦЛХ НАМН»: «Корекція порушень процесів остеогенезу при лікуванні та профілактиці ускладнень стоматологічних захворювань у воєнний час» (№ ДР 0123U103247); «Лікування та профілактика стоматологічних захворювань у пацієнтів з генетично-обумовленим порушенням колагеноутворення на тлі екологічних, аліментарних факторів та соматичної патології у воєнний час» (№ ДР 0123U102314); «Удосконалення прогнозування виникнення та перебігу карієсу зубів і захворювань пародонту, схем їх профілактики і лікування» (№ ДР 0121U114672). Здобувач є співвиконавцем окремих фрагментів зазначених тем.

Затвердження теми дисертаційної роботи

Тему дисертаційної роботи «Клініко-експериментальне обґрунтування концепції диференційного підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеню тяжкості» було затверджено на засіданні Вченої ради ДУ «ІСЦЛХ НАМН» 12 січня 2026 р. (протокол № 2).

Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна

На основі багатопланових досліджень запропоновано та обґрунтовано концепцію диференційного підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту з різним ступенем тяжкості:

Встановлено в клініці, що у обстежених хворих, які звернулися до стоматолога з метою лікування захворювань пародонту, розповсюдженість карієсу зубів становила 100 %, а інтенсивність уражень у чоловіків віку 35-60 років за індексом КПВ становила від $12,22 \pm 1,13$ до $15,81 \pm 1,49$, а у жінок від $11,56 \pm 1,02$ до $20,2 \pm 1,74$. Причинами цього можуть бути гормональні зміни у жінок з віком

Встановлено, що у жінок у віці 35-39 років індекс РМА % був вищий в 1,3 рази, а індекс кровоточивості в 0,49 разів у порівнянні з чоловіками такого ж віку, але з віком у чоловіків індекс РМА % збільшувався в 1,3-1,51 рази, а індекс кровоточивості у 0,10-0,31 рази, що може бути пов'язано з погіршенням стану гігієни порожнини рота, яке ми відмічали

Доведено, що поліморфізм rs2275913-197G>A в промоторній ділянці гена IL17A, що кодує прозапальний цитокін інтерлейкін-17, асоціювався з ризиком розвитку пародонтиту в українській популяції в алельній (A vs G) і

домінантній (GA+AA vs GG) моделях успадкування. Поліморфізм rs689466 - 1195 A>G в промоторній ділянці гена COX2, що кодує ЦОГ-2, асоціювався з ризиком розвитку пародонтиту в алельній (G vs A алель) і домінантній (AG+GG vs AA генотип) моделях успадкування. Цей поліморфізм може бути одним з маркерів генетичної схильності до пародонтиту в українській популяції, який забезпечує більш точний підхід до прогнозування ходу лікування.

Доведено, що по мірі розвитку захворювання середні значення вмісту метильованої ДНК гена RANKL в тканинах ясен при пародонтиті першого ступеню розвитку не відрізнявся від контрольної групи людей, а при розвитку тяжкості захворювання відмічається зменшення вмісту гена з 16,7 до 13,1 та 7, 3 відповідно, а ген OPG зростає з 5,9 до 11,4, який має важливе значення для гомеостатичного контролю періодонтальної зв'язки, а також захищає цемент від резорбції кореня. Зниження метильовання промотору гена свідчить про підвищення експресії цього гена, і підвищення вмісту RANKL, який стимулює остеокластогенез. Співвідношення RANKL/OPG допомагає враховувати епігенетичні зміни, які можуть модулювати активність та експресію ключових генів у пацієнтів з різним ступенем тяжкості захворювань пародонту.

Доведено, що молекулярно-генетичні дослідження дозволили персоніфікувати лікування захворювань у хворих з пародонтитом різного ступеня тяжкості.

Показано, що денситометричні показники якості кісткової тканини свідчать, що по мірі зростання ступеню тяжкості захворювання пародонту зростає остеопенія, а при II-III-ступені тяжкості пародонтиту у 12,5 % обстежених відмічається остеопороз.

Доведено, що вивчення показників біоімпедансного аналізу дає можливість вивчати в рамках динамічного спостереження білковий, ліпідний та водний обміни, що відбуваються та змінюються безперервно у організмі у зв'язку з фізіологічними та патологічними процесами, що необхідно враховувати при призначенні комплексного лікування.

Нами вперше вивчені біофізичні зміни в пародонті у хворих з різним ступенем тяжкості захворювання, що необхідно також враховувати при розробці комплексної та індивідуальної терапії при лікуванні хворих, як із катаральним гінгівітом, так і пародонтитом різного ступеню тяжкості.

Вперше розроблений лікувально-профілактичний комплекс для пацієнтів із різним ступенем тяжкості захворювання пародонту з урахуванням виявлених біофізичних, генетичних, біохімічних порушень в

пародонті, який включає препарати антиоксидантної, імуномодельючої, протизапальної, антидисбіотичної, пародонтопротекторної дії.

Моделювання перекисного пародонтиту у щурів сприяло підвищенню ступеня атрофії альвеолярного відростку нижньої щелепи, зниженню інтенсивності процесів кісткоутворення та інтенсифікації процесів резорбції, підвищенню активності маркеру руйнування органічної частини кісткової тканини у альвеолярній кістці, індукувало розвиток системного запалення, про що свідчить збільшення активності еластази та кислої фосфатази, а також збільшення вмісту малонового діальдегіду та зниження активності каталази.

В експерименті встановлено, що запропонований нами лікувально-профілактичний комплекс призводить до зниження процесів вільнорадикального окислення ліпідів та підвищення активності антиоксидантних ферментів, зниження ферментів маркерів запалення та активності уреазі – фермента який продукується умовно-патогенною та патогенною мікрофлорою як в сироватці крові, так і в слизовій оболонці порожнини рота.

Встановлено в експерименті на моделі пародонтиту, що запропонований нами лікувально-профілактичний комплекс призводить до зниження деструктивних процесів в кістковій тканині пародонту, про що свідчить підвищення лужної фосфатази в 2 рази та зниження активності кислої фосфатази в 1,4 рази, зниженню ступеня атрофії альвеолярного відростка на 19,0 %.

Доведено, що застосування лікувально-профілактичних комплексів для хворих з різним ступенем тяжкості пародонтиту призводить до зниження приросту карієсу зубів, індексу РМА %, кровоточивості, зниження інтенсивності запалення (за активністю еластази та кислої фосфатази, процесів пероксидації ліпідів (за вмістом МДА) із одночасною активацією антиоксидантного захисту (за активністю каталази та антиоксидантно-прооксидантним індексом), підвищення неспецифічного антимікробного захисту (за активністю лізоциму), зменшення мікробної контамінації (за активністю уреазі) та зниження ступеню орального дисбіозу на всіх етапах лікування

Вперше за допомогою молекулярно-генетичних досліджень, в клініці доведено, за що вкрай-висока частотна терапія впливає на пародонтопротектори проявляючи антимікробну дію.

Проведені біофізичні дослідження показали, що у хворих з пародонтитом відмічається порушення функціонального стану мікрокапілярного русла ясен та зниження бар'єрного захисту.

Доведено, що застосування запропонованого лікувально-профілактичного комплексу нормалізувало функціональний стан мікрокапілярного русла ясен, підвищувало ефективність функціональних реакцій, які забезпечують гомеостаз в порожнині рота.

Практичні результати проведених здобувачем досліджень

Для практичного впровадження запропоновані патогенетично обґрунтовані схеми лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеню тяжкості, які дозволяють істотно підвищити ефективність лікування та знизити рівень ускладнень.

Результати проведених експериментальних досліджень на тваринах, генетичних, біохімічних, біофізичних та клінічних досліджень в клініці у пацієнтів 35-60 років із різним ступенем ураження пародонту, показали, що вони можуть бути використані в якості інформативних біомаркерів для діагностики та підвищення ефективності профілактики, а також для прогнозу ускладнень захворювання.

Результати дослідження впроваджені в клінічну практику поліклінічного відділення ДУ «ІСЦЛХ НАМН» м. Одеса, стоматологічної клініки ОНМедУ м. Одеса, стоматологічного відділення № 2 багатoproфільного медичного центру ОНМедУ м. Одеса, стоматологічної поліклініки № 1 м. Львів, стоматологічного медичного центру Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького м. Львів.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Матеріали дисертації базуються на достатній кількості експериментального (32 білих щура) та клінічного матеріалу (267 пацієнтів з захворюваннями пародонту різного ступеню тяжкості).

В роботі використані сучасні експериментальні, клінічні, біохімічні, молекулярно-генетичні, біофізичні, статистичні методи дослідження, адекватні поставленим завданням.

Наукові положення, висновки та рекомендації повністю обґрунтовані, впливають із змісту роботи, мають теоретичне та практичне значення.

Достовірність наукових положень та висновків підтверджується верифікацією результатів, отриманих в умовах численних перевірок на різних об'єктах дослідження.

Наявність первинних матеріалів перевірена на попередніх етапах роботи і підтверджується відповідними довідками.

Апробація результатів дисертації

Основні положення та результати дисертаційної роботи було представлено й обговорено на XXII-х читаннях В.В. Підвисоцького (м.

Одеса, Україна, 2023), XXIII-х читаннях В.В. Підвисоцького (м. Одеса, Україна, 2024), I International Scientific and Practical Conference «Innovative Approaches in Modern Science and Technology» (м. Лісабон, Португалія, 2025), XIII International Scientific and Practical Conference «Science and New Technologies: Problems and Ways to Solve Them» (м. Роттердам, Нідерланди, 2025), III International Scientific and Practical Conference «Global Trends in the Development of Information Technology and Science» (м. Стокгольм, Швеція, 2025) та XIV International Scientific and Practical Conference «Current Topics of Science Development and Their Implementation» (м. Софія, Болгарія, 2025).

Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації

За матеріалами дисертації надруковано 27 наукових робіт, з них 13 статей у наукових фахових виданнях України (11 статей у журналах категорії Б, 3 статті – категорії А), 7 статті у наукових періодичних виданнях інших країн, 6 тез доповідей у матеріалах міжнародних конференцій.

Перелік публікацій здобувача за темою дисертації:

1. Pyndus V. B., Dorosh I. V., Dienha O. V., Litovkin K. V., Shnaider S. A., Novikova M. A., Suslova O. V. Analysis of single nucleotide polymorphisms of genes IL17a and TLR2 in patients with periodontitis. World of Medicine and Biology. 2022;4(82):139-142. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2022-4-82-139-142>. *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

2. Dienha O. V., Pyndus V. B., Litovkin K. V., Shnaider S. A., Džupa P., Pochtar V. M., Suslova O. V. DEFB1, MMP9 and COX2 gene polymorphisms and periodontitis. World of Medicine and Biology. 2023;1(83):053-056. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2023-1-83-53-56>. *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

3. Деньга О.В., Пиндус В.Б. Вплив вкрай високих частот на пародонтопатогени у хворих на хронічний генералізований пародонтит. Інновації в стоматології. 2023;1;20-24. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.1.4> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

4. Пиндус В. Б., Малех Н. В. Оцінка стану твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. Вісник стоматології. 2023;124(3):49-51. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2023->

49-3.8 *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

5. Пиндус В. Б., Малех Н. В. Клінічна оцінка стану тканин пародонту у пацієнтів м. Львів із пародонтитом. *Інновації в стоматології*. 2023;3:73-75. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.3.10> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

6. Пиндус В. Б., Деньга О. В., Пиндус Т. О., Щепанський Ф. Й., Шнайдер С. А. Оцінка стану гігієни порожнини рота у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. *Вісник стоматології*. 2023;125(4):88-91. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2023-50-4.15> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

7. Пиндус В. Б., Деньга Е. М., Пиндус Т. О., Щепанський Ф. Й., Шнайдер С. А. Відхилення від норми біоімпедансних показників організму у пацієнтів з різним ступенем захворювання пародонту. *Інновації в стоматології*. 2023;4:22-26. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.4.4> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

8. Пиндус В. Б., Деньга Е. М., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Анісімов М. В. Вплив захворювань тканин пародонту на структурно-функціональний стан кісткової тканини. *Вісник стоматології*. 2024;126(1):54-58. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-51-1.10> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

9. Пиндус В. Б., Макаренко О. А., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Анісімов М. В. Експериментальна оцінка біохімічних маркерів кісткової тканини щурів на тлі моделювання перекисного пародонтиту та лікувально-профілактичних заходів. *Інновації в стоматології*. 2024;1:125-129. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.1.18> *Участь здобувача полягає у проведенні експериментальних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

10. Пиндус В. Б., Макаренко О. А., Пиндус Т. О., Анісімов М. В., Тарасенко І. Й. Експериментальна оцінка біохімічних маркерів слизової оболонки порожнини рота щурів на тлі моделювання перекисного пародонтиту та лікувально-профілактичних заходів. *Одеський медичний журнал*. 2024;1:9-12. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-2008-2024-1-1> *Участь*

здобувача полягає у проведенні експериментальних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.

11. Пиндус В.Б., Макаренко О.А., Пиндус Т.О., Анісімов М.В., Тарасенко І.Й. Ефективність профілактичних заходів при порушеннях печінки щурів, які індуковані споживанням переокисненої олії. Клінічна Стоматологія. 2024;(1):56-62. DOI: <https://doi.org/10.11603/2311-9624.2024.1.14682> *Участь здобувача полягає у проведенні експериментальних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

12. Пиндус В. Б., Деньга А. Е., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Рачинський С. В. Спектроколометрична оцінка впливу лікувально-профілактичних заходів на функціональний стан мікрокапілярного русла ясен у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. Інновації в стоматології. 2024;(2):23-27. <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.2.4> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

13. Пиндус В. Б., Деньга О. В., Пиндус Т. О., Почтар В.М., Шнайдер С. А., Рачинський С. В. Спектроколометрична оцінка впливу лікувально-профілактичних заходів на ступінь запалення ясен пацієнтів із різним ступенем ураженням тканин пародонту. Вісник стоматології. 2024;(3):50–55. <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-53-3.9> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

14. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Клінічна оцінка динаміки змін стану пародонту та гігієни порожнини рота у пацієнтів із хронічним катаральним гінгівітом під час застосування лікувально-профілактичного комплексу. Colloquium-journal. 2025;41(234):61-66. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933283> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

15. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Клінічна оцінка стану пародонту та гігієни порожнини рота у пацієнтів з пародонтитом II-III ступеню тяжкості в процесі застосування лікувально-профілактичного комплексу. Colloquium-journal. 2025;45(238):94-98. <https://zenodo.org/records/16933304> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

16. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Аналіз змін інтенсивності каріозного процесу твердих тканин зубів пацієнтів з пародонтитом II-III ступеню тяжкості в процесі застосування лікувально-профілактичного комплексу. Colloquium-journal. 2025;47(240):52-56.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.1693331> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

17. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Біохімічна оцінка зміни маркеру запальних процесів ясен у ротовій рідині пацієнтів з хронічним катаральним гінгівітом на тлі лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;48(241):89-93.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.16933327> *Участь здобувача полягає у проведенні біохімічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

18. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Аналіз компонента антиоксидантного захисту – каталази у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом початкового ступеня та I ступеня тяжкості на різних етапах застосування лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;50(243):119-123.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.16933335> *Участь здобувача полягає у проведенні біохімічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

19. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Оцінка змін показника оксидативного стресу у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом II-III ступеня тяжкості у динаміці лікування. *Colloquium-journal*. 2025;51(244):114-118. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933343> *Участь здобувача полягає у проведенні біохімічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

20. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Динаміка зміни маркеру імунного захисту ротової порожнини у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом II-III ступеня тяжкості на тлі лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;52(245):109-113. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933351> *Участь здобувача полягає у проведенні біохімічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

21. Деньга О.В., Пиндус В.Б., Пиндус Т.О. Динаміка змін стану порожнини рота у пацієнтів із пародонтитом початковим – I ступенем тяжкості під час лікувально-профілактичних заходів. *Одеський медичний журнал*. 2025;4:57-60. <https://doi.org/10.32782/2226-2008-2025-4-9> *Участь здобувача полягає у проведенні клінічних досліджень, аналізі отриманих даних, написанні статті.*

22. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Аналіз розподілу генотипів та алелей поліморфізму гена DEFB1 у пацієнтів із пародонтитом та у контрольній групі. XXII-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень

матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 18-19 травня 2023: тези допов. Одеса, Україна, 2023; 177-178. URL: <https://drive.google.com/file/d/1K4fgcn41e-vHj49WqTi6de0sjCmptEEj>

Участь здобувача полягає у проведенні молекулярно-генетичних досліджень, аналізі отриманих даних.

23. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Біохімічні маркери резорбції та кісткоутворення у кістковій тканині щелеп щурів при експериментальному пародонтиті та під впливом лікувально-профілактичних заходів. XXIII-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 16-17 травня 2024: тези допов. Одеса, Україна, 2024; 188-189. URL: <https://drive.google.com/file/d/1IYnjxETfaS7iPAJBvsSJPnhH0Saetggr> *Участь здобувача полягає у проведенні експериментальних досліджень, аналізі отриманих даних.*

24. Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Оцінка стану антиоксидантно-прооксидантної системи слизової рота при експериментальному пародонтиті та корекції лікувально-профілактичними засобами. Innovative Approaches in Modern Science and Technology: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, Lisbon, Portugal, March 26-28 2025: тези допов. Lisbon, Portugal, 2025; 170-172. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-26.03.2025> *Участь здобувача полягає у проведенні експериментальних досліджень, аналізі отриманих даних.*

25. Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Порушення біоімпедансних характеристик обмінних процесів в організмі у пацієнтів із різними формами та ступенями пародонтальної патології. Science and new technologies: problems and ways to solve them: XIII International Scientific and Practical Conference, Rotterdam, Netherlands, March 31-April 02 2025: тези допов. Rotterdam, Netherlands, 2025; 106-107. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2025/03/Science-and-new-technologies-problems-and-ways-to-solve-them.pdf> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних.*

26. Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Спектроколориметрична характеристика змін кольорових координат ясен під впливом лікувально-профілактичних заходів у пацієнтів із різним ступенем ураження пародонту. Global Trends in the Development of Information Technology and Science: 3 Міжнародна науково-практична конференція, Стокгольм, Швеція, 2-4 квітня 2025: тези допов. Стокгольм, Швеція, 2025; 229-231. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-02.04.2025> *Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних.*

27. Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Динаміка спектроколориметричних показників слизової ясен після застосування розчину Шиллера-Писарева у пацієнтів із пародонтитом на тлі профілактичних заходів. Current topics of science development and their implementation: XIV International Scientific and Practical Conference, Sofia, Bulgaria, April 07-09 2025: тези допов. Sofia, Bulgaria, 2025; 68-70. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2025/03/CURRENT-TOPICS-OF-SCIENCE-DEVELOPMENT-AND-THEIR-IMPLEMENTATION.pdf> Участь здобувача полягає у проведенні біофізичних досліджень, аналізі отриманих даних.

Провідний внесок за обсягом у матеріалах публікацій належить здобувачу.

Відповідність дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту.

Дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності 14.01.22 – стоматологія.

Біоетична експертиза дисертаційних досліджень.

Проведення біоетичної експертизи дисертаційної роботи Пиндус В.Б. здійснено на засіданні комітету з біоетики ДУ «ІСЦЛХ НАМН» 12 червня 2025 р. (протокол № 1025).

Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертацію написано грамотною мовою, стиль викладу та послідовність подання матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації здобувача Пиндус В.Б. щодо запобігання академічного плагіату не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (оригінальність тексту 78,07%). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням здобувача Пиндус В.Б., всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

ВИСНОВОК

На підставі розгляду докторської дисертації Пиндуса Володимира Богдановича, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, встановлено, що результати виконаного наукового

дослідження здобувача вирішують важливу наукову проблему, пов'язану з підвищенням ефективності лікування генералізованого пародонтиту різного ступеня тяжкості.

Дисертація Пиндуса Володимира Богдановича «Клініко-експериментальне обґрунтування концепції диференційного підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеню тяжкості», подана на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.22 – стоматологія, повністю відповідає вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197, та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 і може бути рекомендована для подання до спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.22 – стоматологія.

Рецензенти:

Завідувач науково-організаційного та патентно-інформаційного відділу
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»,
д.мед.н., проф

Ольга Рейзвіх Ольга РЕЙЗВІХ

Завідувач лабораторії розробки та дослідження засобів гігієни порожнини рота
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»,
д.мед.н.

Ірина Новицька

Ірина НОВИЦЬКА

Старший науковий співробітник науково-організаційного та патентно-інформаційного відділу
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»,
д.мед.н., професор

Олександра Скиба

Олександра СКИБА

